

SYLABUS PRZEDMIOTU: TEORIA LITERATURY

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
1	Nazwa przedmiotu	Teoria literatury
2	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Filologii Słowiańskiej
3	Kod przedmiotu	4.1.1.2
4	Język przedmiotu	Język polski
5	Grupa treści kształcenia, w ramach której przedmiot jest realizowany	Grupa treści kierunkowych
6	Typ przedmiotu	Przedmiot obowiązkowy do zaliczenia roku studiów
7	Rok studiów, semestr	Stacjonarne studia II stopnia; I rok studiów, semestr I i II; specjalizacja literaturoznawcza.
8	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr Anna Car
9	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	dr Anna Car
10	Formuła przedmiotu	Konwersatorium
11	Wymagania wstępne	Wpis na listę uczestników kursu

12	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	60 godzin zajęć dydaktycznych
13	Liczba punktów ECTS przypisana przedmiotowi	5
14	Czy podstawa obliczenia średniej ważonej?	Tak. Liczba punktów stanowiących podstawę obliczenia średniej ważonej - 5 punkty (2 + 3) ECTS
15	Założenia i cele przedmiotu	<p>Celem kursu jest</p> <ul style="list-style-type: none"> – zapoznanie się z teoriami literatury, szkołami, kierunkami i metodologiami w badaniach literackich od przełomu antypozytywistycznego po postrukturalizm, postmodernizm i feminizm, ze zwróceniem uwagi na propozycje teoretyczne badaczy słowiańskich (strukturalizm czeski, semiotyka bułgarska, słoweńska szkoła psychoanalizy). – poszerzenie i ugruntowanie wiedzy z zakresu teorii badań literackich wraz z najnowszymi ujęciami i problemami wyłaniającymi się z dyskusji nad zagadnieniem „kulturowej teorii literatury”; – zdobycie praktycznych umiejętności posługiwania się narzędziami metodologicznymi.
16	Metody dydaktyczne	Metody podające (wykład informacyjny, objaśnienie); metody problemowe (wykład problemowy i konwersatoryjny); metody aktywizujące (seminarium, dyskusja dydaktyczna).
17	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p>Egzamin ustny po II semestrze. Zakres obowiązującego do egzaminu materiału obejmuje znajomość treści wykładów, podręcznika Anny Burzyńskiej, M.P. Markowskiego <i>Teorie literatury</i>, tekstów teoretycznych zawartych w antologii Burzyńska, M.P. Markowski: <i>Teorie literatury</i>. Kraków 2006 (pozycje wymienione w punkcie: <i>Obowiązkowe podręczniki i antologie</i>) oraz wybranych opracowań i tekstów teoretycznych wymienionych w punktach: <i>Pomocnicze podręczniki i antologie</i> i <i>Teksty pomocnicze</i> (wybór ustalany jest wraz ze studentami w trakcie kursu).</p> <p>Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest napisanie rocznej pracy pisemnej. Studenci, posługując się wybraną przez siebie metodologią, analizują wybrany tekst literacki z kręgu językowego odpowiadającego ich kierunkowi.</p>
18	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	<p>Przełom antypozytywistyczny Kulturowa teoria literatury Psychoanaliza Fenomenologia Formalizm rosyjski i amerykański Propozycja teoretyczna Michaiła Bachtina</p>

		<p>Hermeneutyka Strukturalizm Semiotyka rosyjska i francuska Poststrukturalizm Dekonstrukcja Krytyka feministyczna Teoria gender, teoria queer Nowy historyzm Postkolonializm Badania kulturowe</p>
<p>19</p>	<p>Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu</p>	<p>Obowiązkowe podręczniki i antologie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Burzyńska, M.P. Markowski: <i>Teorie literatury</i>. Kraków 2006 - podręcznik. 2. Burzyńska, M.P. Markowski: <i>Teorie literatury</i>. Kraków 2006 – antologia. <p>Pomocnicze podręczniki i antologie.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Z. Mitosek: <i>Teorie badań literackich. Przegląd historyczny</i>. Wyd. 3 rozszerz. Warszawa 1995. 4. J. Culler: <i>Teoria literatury. Bardzo krótkie wprowadzenie</i>. Warszawa 1998. 5. H. Markiewicz: <i>Główne problemy wiedzy o literaturze</i>. Kraków 1996. 6. H. Markiewicz: <i>Teorie powieści za granicą. Od początków do schyłku XX wieku</i>. Warszawa 1995. 7. <i>Po strukturalizmie. Współczesne badania teoretycznoliterackie</i>. Red. R. Nycz. Warszawa 1992. 8. <i>Postmodernizm. Antologia przekładów</i>. Red. R. Nycz. Kraków 1997. 9. <i>Studia z teorii literatury. Archiwum przekładów „Pamiętnika Literackiego”</i>. Red. M. Głowiński, H. Markiewicz. T. 1, 2. Wrocław 1997. 10. R. Wellek, A. Warren: <i>Teoria literatury</i>. Warszawa 1975. 11. <i>Teoria badań literackich za granicą. Antologia</i>. Red. S. Skwarczyńska 12. <i>Współczesna teoria badań literackich za granicą</i>. Pod red. H. Markiewicza. Kraków 1996. 13. <i>Problemy teorii literatury</i>. Red. H. Markiewicz. T. 1,2. Wrocław 1967. 14. <i>Studia z teorii literatury. Archiwum przekładów „Pamiętnika Literackiego”</i>. Red. M. Głowiński, H. Markiewicz. Wrocław 1997.

15. *Problemy metodologiczne współczesnego literaturoznawstwa*. Red. H. Markiewicz, J. Sławiński. Krakow 1976.
16. *Nowe problemy metodologiczne współczesnego literaturoznawstwa*. Red. H. Markiewicz, J. Sławiński. Kraków 1992.
17. S. Skwarczyńska: *Od rosyjskiej tzw. Szkoły formalnej przez Praskie Koło Lingwistyczne po współczesny lingwistyczoliteracki strukturalizm*. W: *Kierunki w badaniach literackich*. Warszawa 1984.
18. *Praska szkoła strukturalna w latach 1926-1948. Wybór materiałów*. Warszawa 1966.

Teksty pomocnicze:

- B. Eichenbaum: *Teoria metody formalnej*. W: *Szkice o prozie i poezji*. Warszawa 1973.
- B. Eichenbaum: *Jak jest zrobiony „Płaszcz” Gogola*. W: *Rosyjska szkoła stylistyki*. Red. M.R. J. Tynianow: *Fakt literacki*. [w:] *Fakt literacki*. Warszawa 1978.
- J. Mukařovský:
 — *O strukturalizmie*. W: *Wśród znaków i struktur. Wybór szkiców*. Warszawa 1970;
 — *Funkcja estetyczna: norma i wartość*.
- V. Propp: *Morfologia bajki*. Warszawa 1976.
- M. Janion: *Hermeneutyka*. [w:] *Humanistyka: poznanie i terapia*. Warszawa 1982.
- E.D. Hirsch: *Trzy wymiary hermeneutyki*. W: *Współczesna teoria badań literackich za granicą*. Pod red. H. Markiewicza. Kraków 1996.
- Gianni Vattimo: *Hermeneutyka — nowa koiné*. „Teksty Drugie” 1/1996.
- L. Zwierzyński: *Hermeneutyczny wiersz Mickiewicza*. W: *Znajomym gościńcem*. Katowice.
- S. Freud: *Poeta i fantazjowanie*. W: *Teoria badań literackich za granicą...T. 2. Cz. 1*.
- Ch. Mauron: *Wprowadzenie do psychokrytyki*. Współczesna teoria badań literackich za granicą... T. 2.
- B. Bettelheim: *Cudowne i pożyteczne (Wstęp)*.
- D. Danek: *Wolne skojarzenia jako środek poetycki. Symultaniczność a linearność*. W; Tejże: *Sztuka rozumienia. Literatura a psychoanaliza*. Warszawa 1997.
- G. Bachelard: *Wyobrażenia poetycka*. Warszawa 1975.
- G. Poulet: *Metamorfozy koła*. [w:] *Metamorfozy czasu*. Warszawa 1977.
- E. Temeriusz-Sarnowska:
Francuska krytyka tematyczna Wstęp i wybór tekstów). „Pamiętnik Literacki” 1971, z. 2.
- J.-F. Lyotard: *Kondycja postmodernistyczna*. „Literatura na Świecie” nr 8-9, 1988.
- Kristeva Julia, *Potęga obrzydzenia. Esej o wstręcie*, Kraków 2007 fragmenty)
- R. Nycz: *Dekonstrukcjonizm w teorii literatury*. [w] *Idem. Tekstowy świat. Poststrukturalizm a wiedza o literaturze*. Warszawa 1993.
- J. Culler: *Dekonstrukcja i jej konsekwencje dla badań*

literackich. „Pamiętnik Literacki” 1987 z. 4.
J. Derrida: *Struktura, znak i gra w dyskursie nauk humanistycznych*. [w:] *Współczesna teoria...*
J. Derrida: *Pismo i różnica*. Warszawa 2004 (wybór).
J. Baudrillard: *Proces symulaków*. [w:] *Postmodernizm...*
R. Barthes: *S/Z; Fragmenty dyskursu miłosnego* (zagadnienie tekstu i autora, dyskursywizacja podmiotowości)
H. Cixous: *Śmiech Meduzy*. „Teksty Drugie” 1993, nr 4-6.
E. Showalter: *Śmiech feministek*. Op. cit.
G. Borkowska: *Cudzoziemki. Studia o polskiej prozie kobiecej*. Warszawa 1996.
S.M. Gilbert, S. Gubar: *The Madwoman in the Attick. The Woman Writer and Nineteenth-Century Literary Imagination*. fragment in: Northon Antology, 1994).
L. Irigaray, *Ciało-w-ciało z matką*. Kraków 2000.
G. Ritz, *Nić w labiryncie pożądania*.
S. Žižek, *Lacrimae rerum. Kieślowski, Hitchcock, Tarkowski, Lynch*. Kraków 2007.